

ЗА АСИСТИРАЩИТЕ И ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Сивакова, В. (2020). *Асистиращи и информационни технологии в образованието*. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, ISBN 978-619-202-562-5

Георги Тотков

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Монографичният труд „Асистиращи и информационни технологии в образованието“ на гл. ас. д-р Ваня Сивакова е в обем 210 стандартни страници, от които основен текст – 200 страници. Авторката използва 132 литературни източника – 90 на латиница и 42 на кирилица. От тях 32 са интернет източници (на кирилица и латиница). В структурно отношение книгата се състои от увод, дванадесет глави, заключение и използвана литература.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи в монографията

В увода авторката отбелязва и обяснява актуалността и навременната поява на монографичния труд. Избраната тема е актуална за теорията и практиката, свързана с реализацията на процесите на приобщаване в образователната ни система. С бързото навлизане на новите информационни и комуникационни технологии в образованието се обръща по-голямо внимание на приложението на информационни технологии и на асистиращите технологии (АТ), като цяло, в приобщаващото образование.

В първа глава – „Приобщаващо образование“, са представени философията и принципите на приобщаващото образование. Разгледани са и принципите на универсалния дизайн за учене и връзката му с приобщаващото обра-

зование. Универсалният дизайн за учене и асистиращите технологии, взети заедно, могат да подпомогнат учениците, които изпитват затруднения в процеса на обучение, и да осигурят множество средства за изразяване и представяне както на учителите, така и на учениците.

В трета глава е направен успешен опит за представяне на асистиращите технологии в теоретичен аспект, свързани с дефиниранията, историческото развитие и класификацията им.

В отделни глави са анализирани категориите асистиращи и информационни технологии, които могат да бъдат използвани в образованието, свързани с: писането; четенето; организацията на информацията, материалите и времето; математиката; компютърен достъп и комуникация с посочени индикатори за трудностите в дадената област и как да се оцени потребността от асистиращи технологии. Оценяването на потребностите от асистиращи технологии е представено от гледна точка на модела „ученик, среда, задачи, средства“, като се имат предвид и сензорните съображения, свързани със средата и ученика, а същото така силните и слаби страни на учениците – какви са затрудненията им в обучението и в конкретната област.

Специално внимание (отделни глави) е отделено на АТ за подпомагане на слуха и зрението, на мобилните и на интернет базираните приложения и облачните технологии. Описани са и функционалните възможности на български софтуерни приложения в образованието.

За всяка представена асистираща технология се извежда както практическата приложимост, така и научната обосновка.

Последната глава на изследването е посветена и на сравнително новата област за асистиращите работи и тяхното приложение в обучението.

В заключение авторката извежда в структуриран и обобщен вид актуалността на проблематиката в областта на образованието и приобщаването за един възможно по-качествен и по-достъпен образователен процес.

Методология и методи на изследването, осъществено в монографичния труд

В контекста на теоретичното проучване метод на изследването се явява сложен систематичен теоретичен анализ както на отделните категории АТ, така и на методиката за оценка на потребностите от АТ и стратегии за използването на асистиращите и информационните технологии и за подпомагане на потребностите на децата и учениците.

Значимост на монографията за науката и практиката

Монографията на д-р Ваня Сивакова е с научни приноси в областта на информационните технологии и в областта на приобщаващото образование (не само за деца и ученици със специални образователни потребности).

Изследваните и представени проблеми и теми са актуални и значими за теорията и практиката на асистиращите технологии, и особено за приложение на ИКТ в различни сфери на приобщаващото образование.

Положителните черти на монографичния труд могат да бъдат обобщени в няколко основни момента:

- значимост и актуалност на разработената проблематика;
- задълбочен теоретичен анализ на асистиращите технологии;
- комплексен преглед на възможностите и стратегиите за приложение на информационните технологии като асистиращи в контекста на приобщаващото образование.

Монографичният труд би могъл да бъде от полза за учители и ученици, които се затрудняват в обучението, и на техните родители, а също така и за студенти от педагогическите специалности.

ABOUT ASSISTIVE AND INFORMATION TECHNOLOGY IN EDUCATION

Sivakova, V. (2020). *Assistive and information technology in education*.
Plovdiv: Paisii Hilendarski University publishing, ISBN 978-619-202-562-5

✉ **Prof. Georgi Totkov, DSc.**

ORCID iD: 0000-0001-9413-3565

Faculty of Mathematics and Informatics
University of Plovdiv "Paisii Hilendarski"

Plovdiv, Bulgaria

E-mail: totkov@uni-plovdiv.bg